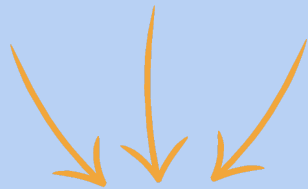

AFWEGING PROPORTIONALITEIT

CHECK WETTELIJKE INDICATOREN

IMPACT OP DE OMGEVING EN OP ANDERE LEERLINGEN

- Een vaak gehoord argument is dat de aandacht voor de andere leerlingen eronder lijdt als er een leerling met een handicap in de klas zit. Het is belangrijk dat deze impact niet te eenzijdig wordt bekeken. Het is niet ongewoon dat sommige kinderen meer zorg vragen dan andere kinderen.
- Overigens mag de positieve impact op de andere leerlingen niet vergeten worden. Als de school beter leert omgaan met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, komt dit alle leerlingen ten goede. De leerlingen en het team leren ook omgaan met diversiteit en handicap.

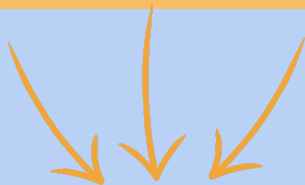
Helpende vragen:

- Heeft de school voldoende nagedacht over de organisatie van de klas- en schoolomgeving?
- Heeft ze alle hulpbronnen benut die daarbij zouden kunnen helpen (bv. leerondersteuners)?
- Heeft de aanpassing een positieve impact op andere leerlingen, personeelsleden en school- en klasomgeving?
- Is de impact van de aanpassing op andere gebruikers van de redelijke aanpassing (bv. lift, hellend vlak ...) betekenisvol?

ORGANISATORISCHE IMPACT

- Een aanpassing die de algemene organisatie van school en klas niet duurzaam verstoort, wordt als redelijk beschouwd.
- Het spreekt voor zich dat de begeleiding van een leerling met specifieke onderwijsbehoeften extra inspanning van de school vraagt in vergelijking met een leerling die deze behoeften niet heeft. Dit betekent per definitie niet dat deze inspanningen disproportioneel of onredelijk zouden zijn.
- Wat standaard deel uitmaakt van de schoolorganisatie en brede basiszorg kan niet als aanpassing worden beschouwd.
- Daarnaast zal de school ook moeten bekijken op welke manier een andere klas- of schoolorganisatie tegemoet kan komen aan de bezorgdheden van de leerkrachten.

Helpende vragen:

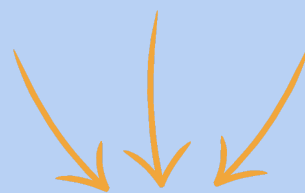
- Betekent de aanpassing een grondige verstoring van de algemene organisatie?
- Past de aanpassing in het organisatorisch kader van de school?
- Wordt de klas- en/of schoolorganisatie niet overmatig belast door de aanpassing?

AFWEGING PROPORTIONALITEIT

CHECK WETTELIJKE INDICATOREN

GEBRUIKSFREQUENTIE EN -DUUR

- Een dure aanpassing die regelmatig of voor lange tijd wordt gebruikt, kan redelijk zijn.
- Voor de beoordeling van de redelijkheid baseer je je op de noden van de leerling op dit moment.
- Men kan er wel van uitgaan dat de aanpassingen die worden voorzien door het hele schoolteam worden gerespecteerd en toegepast.

Helpende vragen:

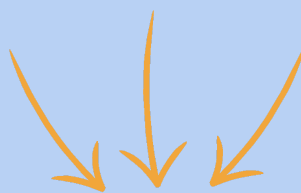
- Zal de leerling veelvuldig gebruik maken van de aanpassing en voor een langere periode?
- Zullen meerdere leerlingen (al dan niet met een beperking) van de aanpassing gebruik (kunnen) maken?

FINANCIËLE IMPACT

De kostprijs van de aanpassing moet redelijk zijn. Dit is afhankelijk van de **financiële draagkracht** van de school en van de **mogelijkheid tot tussenkomst** door de overheid (bv. cel speciale onderwijsleermiddelen).

- Het is niet omdat een aanpassing een grote hap neemt uit de werkmiddelen, dat ze per definitie onredelijk is. Dan moet nog steeds gekeken worden naar de andere indicatoren. Als de impact op de levenskwaliteit bv. heel groot is en er geen goedkopere alternatieven zijn, kan de aanpassing toch redelijk zijn.
- Investerings die sowieso moeten gebeuren - bv. geplande infrastructuurwerken of de aankoop van didactisch materiaal dat voor alle leerlingen zal gebruikt worden - kunnen niet in de weegschaal gelegd worden.

Helpende vragen:

- Is het financieel haalbaar voor de school na het in rekening brengen van de tegemoetkomingen?
- Kan de kost gespreid worden in de tijd?
- Maakt de school de afweging van de kostprijs ten opzichte van andere uitgaven?
- Ziet de school de investering op korte en/of lange termijn ook andere personen ten goede komen?

AFWEGING PROPORTIONALITEIT

CHECK WETTELIJKE INDICATOREN

KWALITATIEVE IMPACT

- Een redelijke aanpassing is natuurlijk in de eerste plaats zinvol voor deze leerling met specifieke onderwijsbehoeften in deze context. *Niet elke persoon met een visuele beperking is bijvoorbeeld gebaat bij een laptop met voorleessoftware.* Er wordt steeds bekeken of de redelijke aanpassing echt een verbetering is voor de leerling met specifieke onderwijsbehoeften. Het is belangrijk dat je hierover met de leerling en zijn thuiscontext in gesprek gaat. We benutten expliciet de ervaringsdeskundigheid van deze partner.
- Als de leerling een IAC (individueel aangepast curriculum) volgt, moet daarmee rekening gehouden worden. Je kijkt daarbij in de eerste plaats naar wat de leerling kan.

Helpende vragen:

- *Is de aanpassing veilig?*
- *Wordt ingezet op de relatie met anderen (bv. opname van een les die door de leerling en een klasgenoot in beurtrol, vanuit een ander - toegankelijk - lokaal worden bekeken)?*

ONTBREKEN VAN GELIJKWAARDIGE ALTERNATIEVEN

- Als de ideale oplossing niet kan, ben je verplicht op zoek te gaan naar de best mogelijke aanpassing in overleg met alle betrokkenen.
- Indien er gelijkwaardige alternatieven zijn, is het redelijk dat de school kiest voor het minst ingrijpende alternatief (*bv. de ouders vragen om specifieke voorleessoftware, terwijl de school met een ander gelijkwaardig softwarepakket werkt*).
- Een aanpassing wordt sneller als redelijk beschouwd indien er geen gelijkwaardige alternatieven zijn.

Helpende vragen:

- *Zijn er geen andere aanpassingen die op een gelijk(w)aardige wijze de leerling kunnen helpen het doel te bereiken?*
- *Je bekijkt op welke manier je kan tegemoet komen aan de noden en kiest voor de minst ingrijpende.*
- *Als er maar één mogelijkheid is, dan kies je die.*

WETTELIJK VERPLICHTE NORMEN

- Een school is verplicht om de wettelijke normen na te leven: het correct toepassen van het inschrijvingsbeleid, de toegankelijkheid van gebouwen, inzetten van speciale onderwijsleermiddelen ...
- Ook het uitbouwen van een kwaliteitsvol zorgbeleid in fase 0 en 1 van het zorgcontinuüm behoort hiertoe. Alle aanpassingen binnen deze fases zijn dus redelijk.

Helpende vragen:

- *Worden de decreten nageleefd?*
- *Worden de procedures gevolgd (bv. aanvraag indienen bij cel speciale onderwijsleermiddelen)?*